

چندن

کتاب

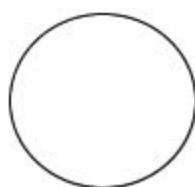

ریاض تسنیم

ریاض تسنیم

د کتاب چندنه انتخاب
غزلیزه پرفه

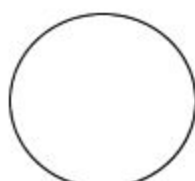

تماشه دي د خيل زړه کا
تماشه که دي پکار ده

د مجذوب د خلې نه وتې
نو خبره خو د کار ده

دا چې مالار ته را کاري
دا دنيا کومه په لار ده

دابه مني چي دروغ هم خه پيه كمال وايو
چاكري هم كړو او شعرونه د خوشحال وايو

داسي خاموشه سوزېده هم مزه خپله لري
كوم كوم سپري ته به د ماتو زړگيو حال وايو

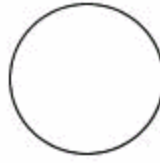
بڼه مطمئن يو، چي پيه خپله گناه بڼه خبر يو
نه دېوال وړ گڼو او نه وړ ته دېوال وايو

لاري گواه، د رنڼې نور نه تر لاهوره پوري
خپلي سندرې د زنجير پيه سړ او تال وايو

د هغه حسن پيه غرور كښي هيڅ كمه نه راځي
مونږ كه هر څومره د استازونو نه د زوال وايو

خله مو دې ماته شي، كه هغه ورځ پيه مونږه راغله
چي د تيارو سپه سالار ته به مشال وايو

تسليمه ابي د شاعري شولو له شوره خالي
اوس پيه دې دور كښي به جاته خوش مقال وايو

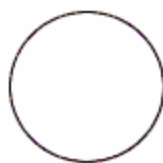
دا خلق تا او نۀ پۀ ما پسي لاسونہ مروړی
ټول خپلي خپلي مدعا پسي لاسونہ مروړی

دا چي پۀ قدر د رنځا او د رنګ نۀ پوهېدل
هغوی پۀ رنګ او پۀ رنځا پسي لاسونہ مروړی

دواړه برياد ، ولې پۀ خپل ځاني مطمئن يو دواړه
نۀ زۀ پۀ وخت ، نۀ وخت پۀ ما پسي لاسونہ مروړی

ټول د جادو د ارځهاؤ نه امان غواړی اوس
څوک پۀ امسا نۀ پۀ موسی پسي لاسونہ مروړی

دغه تنها کوڅي ودانې وې پۀ ما تسنیمه !
اوس دې زما غوندې تنها پسي لاسونہ مروړی

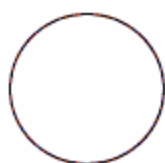
خبر دا دے، چي نہ بنگ شے ، نہ لونگ شے
سختہ وسپنہ زرگے وہ ، لارہ زنگ شے

هر خواهش مي کله دوست، کله دشمن شي
هر خواهش مي دَ دُنيا پء رنگ کني رنگ شے

ستوري سترگو کني راخپري او پربوخي
هر دېوال خي، تر اسمانه پوري دنګ شے

بي کچکوله ملنگي نہ ده عذاب دے
دا جهان چي خومره لوي وہ دومره تنګ شے

پء هر رنگ کني کء ئي گوري رنگ ئي يو دے
خدائي دي نہ کا ، کء تسنيم دا ستا پء رنگ شے

نہ مہی نہرونہ کنستل ، نہ دا اووہ سمندرونہ او نہ غترمینخہ
نہ وہ مضبوطی قلاگانہ ، بس نرے دہوال دہجروہ اکثر ترمینخہ

داد داستان کومہ حصہ کنبہ مہی لاس و مرویل پہ نورو کردارونو پسی
دا زہ یواخی یم ولہ ، ولہ ولہ یم ، د کوم خپراؤد کوم شرترمینخہ

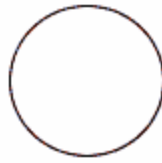
زہ ہم زلمے وں ، شہزادہ وں او راوتے وں د ژوند د بناپیرو پہ لتون
سترگہ چہ کوم پلو تہ وارو وں ، ولہ ویو دتوروکانو غترمینخہ

تل ئی وژلے او بیخی ئی د خپل مرگ پہ لذتونو خبر کرے نہ یم
چرتہ زما د وینو خا خکی ہم پراتہ دی؟ د منظر او پس منظر ترمینخہ

نہ درحمن پہ شان مہی عشق ، نومہینے مہی د بھلول او د اورنگ خوړلے
خو تجربہ وہ او بلہا دپہ ترخہ وہ ، د سرکار او د نوکرترمینخہ

چرتہ پہ زور ویستل پکار دی ، یوہ ورخ یا یوہ شپہ د مور دیدن دپارہ
یہ سړیو! میاشتی او کلونہ شمېرو ، کلہ وی روژہ کلہ اختر تر مینخہ

شپہ ہم درنہ وہ ، د سحر درک ہم نہ لگېد او زړونہ ہم پنبېمان غوندې وو
لارو بہ خہ وئېل تسنیمہ! عمر تېر وہ د خبر او نہ خبر ترمینخہ

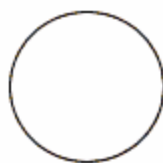
نہ دے زپہ سورے دے ، نہ دے داغ پے خيگر ايںے دے
دا دَ محبت پے کومہ کرنبہ دے سر ايںے دے

پال بہ دَ حافظ او دَ رحمن ديوان کنبے گورمه
دا حل مخامخ دے راتہ داسے منظر ايںے دے

هر خلی چاپیر لکہ پرکار لہ خانہ چورلمہ
هر خلی دے پنبو کنبے راتہ داسے سفر ايںے دے

زمکہ مے راکاری خان تہ ، ہسے تیتے روان نہ یم
بوج مے دَ خیل عصر دَ گناہ ہم پے سر ايںے دے

دا تسنیمہ! خوک دے؟ خدوخال لکہ زما لری
دا ئی کوم تصویر زما دَ قد برابر ايںے دے

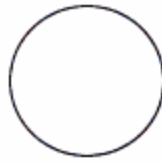
تلم او راتلم ، اخر خالی مکان ته ودرېدمه
زه چې له خانه مَرور وم ، خان ته ودرېدمه

دا شپه زمونږ د بدبختۍ حالونه چاته وائی
يوه شېبه له ستورېو ډک اسمان ته ودرېدمه

خدائی خبر کومې ذاتقې مې پۀ زړۀ وورېدې
داچې د شونډو د شکرو کان ته ودرېدمه

نور د دې ويرجهان له هر منظره غلې تېر شوم
تۀ مې ارمان وې او زۀ خپل ارمان ته ودرېدمه

حق دے تسنيمه! د باگرام د پريزادو جادو
راغلم او خلی د ملنگ رحمن ته ودرېدمه

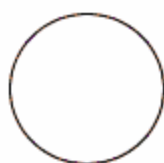
ژوند - زمونږه حوصله ده ، په دې خاوره
مرگ دے هره ساه او شپه ده ، په دې خاوره

خوشبوئی ده ، له رگونو نچوپړی
وینه خائي په خائي پرته ده ، په دې خاوره

ډېرې لوبې د سرونو سره وشوي
ډېرو کړې تماشه ده ، په دې خاوره

خړيکې زړه نه راوځي، زړه ته واپس ځي
حال د زړه هم تماشه ده په دې خاوره

رېگ دے ، دشته ده تسنيمه! تنهائی ده
د عذاب لاره وورده ده ، په دې خاوره

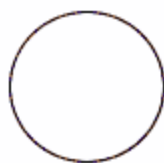
راته معلومه وه ، چاپېره ریا ، نۀ راتلمه
زۀ دې کوفې ته د خپل زړۀ پۀ رضا نۀ راتلمه

نۀ د بل خائې ؤم ، نۀ د تېرو زمانو پۀ شاني
د دې کوڅو ؤم ، خو پۀ یاد کښې د چا نۀ راتلمه

يامې شعرونه يا د وينو شپو زخمونه راوړل
زۀ چې هر وار لۀ تا راتلمه، تنها نۀ راتلمه

خۀ عجيبه غوندې مزه وي د ماضی د یاد هم
هسې د وړانو کنډرونو پۀ خوا نۀ راتلمه

تسليمه! درد مې پۀ رگونو کښې موجونه وهل
دا چې هجوم کښې د دې واړه دنيا نۀ راتلمه

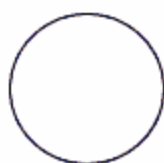
چي کلي چپ وي او رسي د دار خبري کوي
نو داسي وخت کښي لېوني د کار خبري کوي

زړونه هم چا دي د لعلونو په بدل اخستي
دا خلق خدائي خبر د کوم بازار خبري کوي

دغه نرگس سترگي او دغه په زړه کاني جهان
په دغه گل شونډو به خه سرکار خبري کوي

هر خائي او هرچا ته مو خپله مدعا بيان کړه
اوس دي په مونږ پسې دا واره ښار خبري کوي

تسليمه! داسي يو همزاد سره مې عمر تېر شه
د شمار خبري اوري او د شمار خبري کوي

عجبه حبرانی ده ، عجب غلی یو، جانانه!
چا داسې ائینو ته ودرولی یو، جانانه

نور دا دَ قسمتونو ستوری بڼه راته معلوم دی
دا ډېره ده ، چې خیال کښې دې راغلی یو جانانه

کاش تا خو دَ دې هجر دَ شپې حال پښتلی نه وے
که نور چا نه یو، تا خو آزمائېلی یو جانانه

نغمې مو لکه سپل نه جدا شوې زانې ژاړې
دا ځلې داسې زړه باندې داغلی یو جانانه

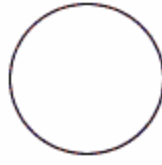
دې خاورو او گردونو کښې هم سحر غوړېږو
کلاب یو او چا لاره کښې کرلی یو جانانه

د ځان سره مو جُخت دَ دائرو په سفر بیایي
دې خپلو خواهشونو کلک نیولی یو جانانه

دې دَور كُنې مو دا حواله هم غنيمت بوله
بس وُنكي يُو اؤ سترگو كُنې راغلي يُو جانانه

تسنيمه! حُسن واره مو دَ زړه دننه وُلید
په خدائي ، كه كوه قاف ته پسې تلي يُو جانانه

دا خو زما زړه انتخاب راوړه
چا به د هغو سترگوتاب راوړه

دومره د رنگ باران ته ودرېدلو
مخ مو تک سور لکه گلاب راوړه

هر يو سره مو په عذاب خوشحال وه
هر يو سره راله عذاب راوړه

د خپل خپل مرگ خبر مو ځکه راوړه
څه به دې بنار خانه خراب راوړه

څوک به اوس شگو کښې ټيکونه گوري
پنډ د سرونو چې درياب راوړه

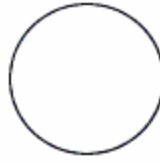
په توره شپه دې مړې ډيوې راوړې
دا دې د کوم تپوس جواب راوړه

کاش دَ وطن دَ وینو رنگ دے یاد وے
تا لہ دربارہ چے خطاب راوړه

چے مسخرو دعوے دَ علم کړلې
مونږ دَ هغې زمانې تاب راوړه

یاران لہ خپل سخنه وُشرمېدل
چے مې هر توره انتخاب راوړه

PUKHTO.NET
پښتو دات نېټ

(خوشحال خٲک ته نذر)

دُنیا ډکه لئه المه
خوشحالی ده خومره کمه

خو دسوزی کړې لکه شمع
اے زما د سترگو نمه

سرې سکروټې مې سینه کښې
تېرے راغلم لئه زم کښې

چې دې خپل ناشونې کاندې
بیا لئه غېرو د خبر طمع؟

تر دې دمه راسره ئې
افرین شه خپله دمه

خوب خو ستا او زما نشته
خلق خوب کوی بې غمه

بې پردي مو عمر تېر کړه
په پرده کښې له عالمه

تور خادر دے چې رپړې
کوم خائي پاتي له ماتمه

خو راياده کربلا کړه
طمع او له دې عالمه؟

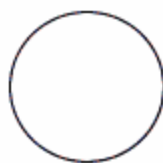
هي توبه ئې د نېکۍ نه
هي توبه ئې له کړمه

يو بنامار دے ، وينې
له عربه تر عجمه

لارې ستا د زلفو لارې
پېچ در پېچه ، خم در خمه

بس دا يو حقيقت پاتي
د عشق لار ده محترمه

د خوشحال برکت غواړه
د تسنيم د لاس قلمه

چا حوصله راکړه او چا مو حوصله وگیده
تسنيمه! مونږ ډیره بې درده زمانه وگیده

شپه ده او شپه ده او د زړه په رڼوځی روان یو
نه موسم دشت ولیده ، نه مو ښاریه وگیده

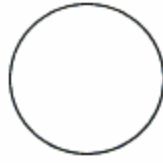
نه د ښېرو، نه د دعا برکتونه پاتې
دا چې هر ځایي د بلاگانو موسایه وگیده

سیند د روان که د سرونو کنډولی روان دی
چا مو د خاورې دا ویرژنه نذرانه ولیده

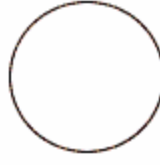
چا چې د نورو کچکولونو کښې جولی خنډله
نن مو د هغه فقیر لاس کښې هم کاسه ولیده

د ائینو په مخ مو څومره ایرې وشیندلې
دا مو په څومره ناخوالی خپله څهره ولیده

بویه تسنيمه! که له خپلو وینو وشرمېدو
بویه که مونږ په غریډلیو معجزه ولیده

چې	دَ	صافو	اننگو	ده
تماشه	خو	دَ	کتو	ده
يوه	لاره	ده	دَ	وينسو
يوه	لاره	دَ	وودو	ده
چې	ماران	دَخزانو	دي	
دا	دُنیا	هم	دَ	هغو
کجاوې	دې	دَ	رېښمو	
اؤ	سپوږمۍ	په	راختو	ده
يَه	دروېشه	خدا	مسته	!
قافله	درنه	په	تلو	ده

چې ئې چرتە نظير نشتە

زړۀ دے پير- گنى پير نشتە

د فقير نامه هم دا ده

چې نامه د فقير نشتە

د فقير سکون هم دا دے

چې ئې بوج پۀ ضمير نشتە

د فقير د لارو گرده!

فقير شته کۀ فقير نشتە؟

د فقير قېد ، ازادى ده

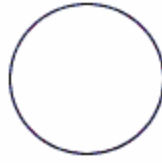
چې ئې پښو کښې زنځير نشتە

د فقير جاگير خو عشق دے

بل جاگير د فقير نشتە

د فقير سخن - شکرې

نور خواږۀ اوۀ تاثير نشتە

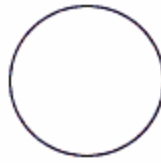

دا کله ویش دے خو کوی لکه ووده خبرې
حکله په زړه دننه پاتې شوې د زړه خبرې

دا خل مي بڼه تماشه وکړه د نیمګړی جهان
چا به د خه ارمان کوئ ، چا به د خه خبرې
يا دغه خلق چې له وسپنې هم سخت وختل
يا به زما په اواز کړلې دېواله خبرې

کله نا کله په خپل ځان پورې خندا هم راشي
دا چې له ځانه مرور شمه په نه خبرې

تسليمه! هر يو کيفيت د خپل وجود دننه
نه دا ګرمی کوی خبرې ، نه ساره خبرې

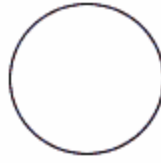

دغه گومان مء كره چي نه سوزيږي
چنډن ، اگر په پته خله سوزيږي

تاو د دي خپل وجود خه توقي نه دي
له خپله تاوه چينار وه سوزيږي
له خپل قامته دي گيله كړي خلق
زما او ستا نه دوي په خه سوزيږي

تر خپله وسه پوري لار وهل دي
تر خپله وسه وزر نه سوزيږي

تسنيمه! مرگ پسي لاسونه مروړي
خوك چي د ژوند په تناره سوزيږي

خار- دَ سپرلی نه ئې وږمه قدر ته وانخسته
تاله درتلل او چا چنبه قدر ته وانخسته

دومره تادی وه دَ سفر دَ ماښامی پۀ شونډو
ستا لۀ منگلې چا بوسه قدر ته وانخسته

پۀ ماتو پښو دَ خپل کالۀ دُرشل ته وُرسېدو
وخت وۀ روان، مونږ ترې لحظه قدرته وانخسته

دا خپلې وینې مو خلور اړخ ته وُشیندلې
او خون بها مو کاسیره قدرته وانخسته

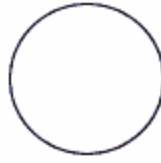
دَ جنتونو خواش دوه وُ سپېږمو له راوستلو
سړیو! دَ ژوند نه مو مزه قدرته وانخسته

داسې دَ نمر طمعې پانده او کانه کړی ووتول
سړیو! پۀ لاس کښې مو ډیوه قدرته وانخسته

زۀ مطمئن چي دَ هر چا پۀ رنگ کښي نۀ شومه رنگ
تاسره غم ، چا دې نامه قدر ته وانخسته

تسنيمه! خلقو دَ مارانو اجازي غوښتلې
چا هم دَ ميني اجازه قدرته وانخسته

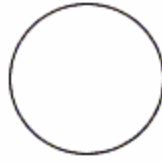
لہ خپلہ خاکہ پسې تگ چي کور برباد وکړے
تسنيمه! داسې څه جادو دې پريزادو کړے

زمونږ په شان وو- اواره او دردېدلی خلق
مونږ باندې ظلم که دے کړے، په زړه ښادو کړے

چي ستا په قېد کښې دې هغوی څومره بې غمه ووده
چي ستا لہ قېده دې ازاد ، فرياد ازادو کړے

ټول بامراده ، لہ صديو مارۍ مارۍ گرځيږي
که ارمان کړے د مراد ، خو نامرادو کړے

اوس ښاپېری په کشمالو نه کوه قاف کښې اوسي
تسنيمه! ځانې په ځانې سازش دې ادم زادو کړے

گویا دَ عشق پئے وُچو خانگو بیا بهار راغے
دا چي دَ هر یوۀ مجذوب مخي لہ دار راغے

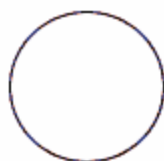
ما چي سوچ وکرۀ ، کائنات دَ تنہا یی نامہ وہ
ما چي ہیخ نئ گنہ ، ہغہ زرہ مِی پکار راغے

خوک چي دَ بل پئے تماشہ وئ ، دَ ہجوم سرہ لار
خوک چي ہم خيلي تماشي تہ وئ ایسار - راغے

ہر خئ جُدا، چي دَ طلب لاري جُدا جُدا وي
چالہ دَ زرو کان، دَ چا مخي لہ یار راغے

دغہ دُنيا دَ سریتوب معیارتہ نئ رسبدہ
نئ بیا داتا راغے ، نئ رام او نئ اوتار راغے

لکہ بنورہ دہوالئ ترمي ترمي ورژبدہ
ہغہ تسنیم چي دَ دردمندو پئے قطار راغے

لئه بلي خوا راغلم او بيا پئه بله اووتمه
دا چي لئه خپل كفنه خو خو خله اووتمه

دي ونو بوټو راته هره لار راوښودله
زه پئه تپوس تپوس لئه دي ځنگله اووتمه

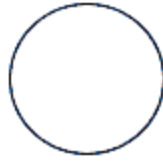
عشق كړشمه ده، گني بله كړشمه چرته ده
تا چي څارله پئه هغي درشله اووتمه

ما به د هجر د انا لئه قېده څوك وباسي
لئه خپله خاكه خوبه كله كله اووتمه

نه د خپل ځان پئه طرف وم، نه د جهان پئه طرف
د دي بي خونده تماشي نه خپله اووتمه

زه چي پئه شونډو گرځېدمه ، هيڅ پروا مي نه وه
زه هله ورك شوم ، چي د زړه لئه تله اووتمه

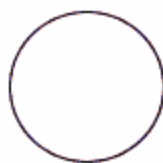
داخل راغلي د كوفيانو پئه صلاح رضا يم
تسنيمه! خدائي زده كه لئه دي مقتله اووتمه

بيا	درله	هر	خه	درخی
حل	كه	د	دي	درخی
تول	تراخه	زمونږ	نصیب	
تاله	تول	خواره	درخی	
خوک	چې	په	هیڅ	نه
اوس	په	نیمه	خله	درخی
خوب	د	زانو	مه	وینه
تاله		الوته	درخی؟	
زه	او	د	الف	معنا؟
تاله	گنی		نه	درخی؟
یه	د	هجر	سري	سیلی
شرم	درله		نه	درخی

وې مې ، دُشمنی مې زده
 وې ئې ، نور به خه درخی
 وې مې ، د تسنیم علاج
 وې ئې کج بانه درخی

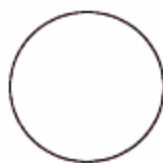
خومره بي خايه رږېده، خومره بي رنگه شوله
لاره اخر د بښاستونو دنيا رنگه شوله

بس خو د لاس په اشارو به سره زړونه تش کړو
دا د گونگيانو قافله که مو تر څنگه شوله

بښه ده اخر د ائينو د خندا ورځې راغلې
بښه ده - د هر سړي خهره دومره بد رنگه شوله

څوک به چندن، څوک به لونگ د عشق د لارې وېشي؟
دا بښاريه که بي فقيره ، بي ملنگه شوله

بيا د اسمان په وسعتونو کښې ورک شوی بښه يو
تسليمه! دا واري که زمکه په مونږ تنگه شوله

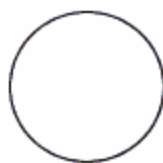
دا دې کوم یاد ته د بنو خانگې راوځندلې
تسنيمه! لارې او له خپله برمه پريوتلې

دغه گردونه هم زمونږ د داستانو نو نه ډک
تا که په غور لږ زمونږه لارې وڅارلې

ستا په دروغو باندې چپ پاتې کېده وو رواج
ستا په ، رشتياؤ، مې هم له ځانه سره وځندلې

يوه خوبى لکه ايمان مو سلامت ساتلې
نۀ مو قلم خرڅ کړى ، نۀ مو سترگې وگندلې

دغه دنيا چې څنگه وه ، په هغه شان روانه
تسنيمه! خپلو خواهشونو په زړۀ وداغلې

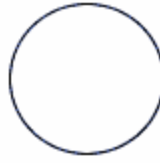
زمونږ د پاره قېد، زمونږ د لاسو زنځيرونه
د هرې غاړې هار دی دا زمونږ محبتونه

دا شپه مو د درنو بڼو په حال باندې خبر ده
اے خوبه! مونږ لیدلی په هر خوب پسې خوبونه

وئېل ئې د تیارو په ضد د چا مرسته لرې هم
وئېل مې د هوا په وږو باردی مشالونه

تسنيمه! چې دا زیر رنځوره نمر په غرغره وه
مونږ وشیندل د ژوند په اننگو باندې رنگونه

یاران په قافيو او ردیفونو پسې ورک وو
تسنيمه! چاته یاد وو د غزل نزاكتونه

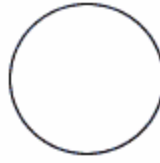
زۀ او خواهش د بناپربو دَ بنار
يعنى سينه کنبې شته سا گانې دَ کار

مات مې ورمېږ لکه د مراوى گلاب
دا زۀ پانسی يم پۀ کوم بناخ دَ بهار

جرم به يو يو پۀ يو منمه اخر
زۀ لاس ترلے او ستا لاس کنبې مهار

بنه ده ، چې نور پيغمبران نه راځي
بنه ده ، پۀ خپلو وينو رنگ بنه دے بنار

يۀ زور او رو زړۀ مو وچاؤدلو
شونډې پرانيزئ ، کړئ خبره دَ کار

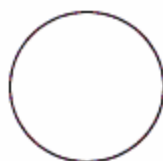
هغه هم زه وُم ، چي سڀلاب پسي مې کور گرځوۍ
دا دَ عشق پېټي مې دَ خپل زړگي پۀ زور گرځوۍ

هر خوا چي تلم دَ خواهشونو کړي نۀ ختمېدې
هر خوا چي تلمه خو نظر مې ستا پۀ لور گرځوۍ

خود به خالي منگلي تلې لۀ بڼاريې فقيره!
چي دَ انا کچکول دې هر ځايې کښې نسکورگرځوۍ

ډېره پۀ گرانه مو دَ قطب مرتبه موندلې
نۀ مو گرېوان ، نۀ مو زخمی زړۀ کورپۀ کور گرځوۍ

تسليمه! تگ وۀ يقيني لۀ بي يقينه کوڅو
چي مو پۀ دې غلبيل غلبيل سينو کښې اور گرځوۍ

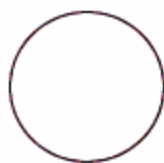
نَه مو ملکونه غوښته ، نَه مو جاگیرونه غوښته
بس دَ نازکو مهوشانو نه مو زړونه غوښته

مونږه دَ خپلو ډوبېدو تماشه هم ونه کړه
خلکو دَ سترگو سمندر نه هم لعلونه غوښته

نَه وو زما دَ زړه په شان دَ شوخ وشنګوزپونه
چې ئې دَ عشق په لویه لاره کښې حدونه غوښته

چې اقتدا مو دَ ملنګ عبدالرحمن کړې ده
بیا به مو خه رنگ له درباره خطابونه غوښته

تسليمه! چاوې چې مېوې دَ صبر نه دی خوږې
خو محبت کښې چا دَ صبر تعویذونه غوښته

تسنیمہ! حُکھ مِی پئے سترگو کنبی ساتل یاران
لکھ دَ شگو دَ وخت لاس کنبی رڙپدل یاران

ما به تر کومِی شرنگ دَ زروئہ ساتل یاران
دومرہ پئے لڙہ لڙہ بپعہ خر خپدل یاران

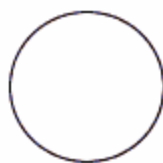
دا خُلی بیادی دَ بادونو پئے اسونو سوارہ
نئہ چاتہ گوری ، نئہ پئے زمکھ ایردی پل یاران

خومرہ پئے لویو خُلو وڙی وڙی خبری کوی
خومرہ نیمگری بنکاری ، خومرہ مکمل یاران

رانہ چاپہرہ ٿول دَ پنجو پئے سرونو ولاڙ
چا وڙی زما تر قدہ نئہ رارسپدل یاران

خومرہ نا خاپہ دی سبب دَ تنهایی وُپستہ
خُہ بی اختیارہ مِی دَ خُلی نہ وُتل ” یاران“،

دا حقیقت پئے باخبرہ دِپوالونو لیکھ
تسنیمہ! ستا پئے اواز نئہ را خبرپدل یاران

کېدے شی ، چې په خوب کښې ئې لیدلی مرادونه
کېدے شی ، چې دا خلق په هوا ږدی قدمونه

کېدے شی ، بې مقصده مو دا لارې وی کچ کړی
کېدے شی ، اپو ته مو وی نیولی کچکولونه

کېدے شی ، چې مونږ ټول د رقابت سندرې وایو
کېدے شی ، هره ساه کښې مو ساه اخلی عذابونه

کېدے شی ، زمونږ هره اندازه به رسا نه وی
کېدے شی ، چې انگار ته مو وئېلی وی گلونه

کېدے شی ، ستا په نوم ئې تورې خاورې وی اغوستی
کېدے شی ، هجر زادو پټ پټ کړی ماتمونه

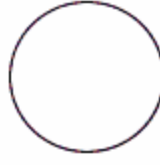
کېدے شی ، چې دې خُله وی پسته کړې لېونوته
کېدے شی ، چې دې شاته وی نیولی زنخپرونه

کېدے شی ، چې د صبرهر تعویذ مو وی په غاړه
کېدے شی ، چې ستا غاړې ته مو نه رسی لاسونه

کېدے شی ، دَ باگرام لَه ترکو رقص وی هېر شومے
کېدے شی ، چې رحمن لَه درده نه کوی غږونه

کېدے شی ، چې تسنیم دَ تنهایی سېلاب اخستے
کېدے شی ، چې دې خلقو ورکاږه کره ورمېړونه

خان	له	وَ	هَم	لار	پيره!
چا	ته	شم	ايسار		پيره!
شين	لوگے	،	نہ	هو	چغه
سور	دے	هر	بازار		پيره!
درد	معنا	بدله	کره		پيره!
هر	سرے	قلار			پيره!
شپه	مې	په	خنکيل	ووده	
شپه	،	لکه	تور	مار	پيره!
خوب	او	خله	يو	خائي	غواړی
خلق	د پر	هونسيار			پيره!
سري	سکروتي	خلي	ته	کرم	
شي	خپله	اظهار			پيره!
رقص	دے	او	د	وينو	رقص
بنار	تک	سور	انار		پيره!

هر دهمال او حال كنبي زه
سريم د قطار پيره!

كنده او غر چاته ياد
ستا لاس كنبي مهار پيره!

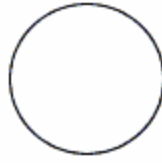
يخ يخ قدمونه
گرخم په انگار پيره!

ډېر به مې نرگس ووخوښ
ښه يمه بيمار پيره!

زه چې د هېڅ كار نه وم
زه ئې كرم د كار پيره!

عشق خوارول نه كوي
كړي سرې ، سردار پيره!

يو تسنيم ډاډه وه ډېر
هېر شه او كه شمار پيره!

سبا رُوبه د آسمان کوی سېلونه
اؤ دې زړه په زمکه ولیدل خوبونه

سبا رُوبه د خوانی په خوب ووده وی
اؤ دا تېرې زړه به وکړی دیدنونه

سبا رُو به په صدیو کښې یوه ورځ وی
او په دغه وخت به وخت کوی نازونه

سبا رُو به حال د زړه د هجر وائی
اؤ ورو ورو به تېرې ورځې کړی ویرونه

سبا رُو به شهزادګۍ وی په داستان کښې
اؤ چاپېره به ګدېرې کردارونه

سبا رُولکه شهد شونډې واکړی
اؤ له حلقه به تېرېرې جنتونه

سبا رُو به لکه سپینې مټې پرق کړی
اؤ پانده خلق به راوړی بینا زړونه

سبا رُو به مشک په دواړه لاسه نولی
اؤ چاپېره به فضا وهی موجهونه

سبا رُو به د مسکا گنجونه وېشی
اؤ دا سره گلاب به ټک وهی لاسونه

سبا رُو به تور گتیا زلفې پرانیزی
اؤ چاپېره به ورېږی بارانونه

سبا رُو به کجاوه کنبې لونگ پاشی
اؤ دا دشتې به په ځان کوی نازونه

سبا رُو به کج حبش بانه کړی پورته
اؤ عالم به د تیارو کړی منتونه

سبا رُو به د غزل مصرع کړی پورته
اؤ جوتې به خوری دا غرونه اؤ سیندونه

سبا رُو به کړی نظر په ملنگانو
اؤ چاپېره به وی سترگې کچکولونه

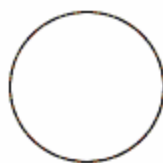
سبا رُو به کړی نظر په مسافرو
اؤ دې خلقونه به هر شی خپل کورونه

سبا رُو به اشاره کری لېونو ته
اؤ دا روغ به په سرونولی رېگونه

سبا رُو به فېض د ژوند د لارو عام کری
اؤ دا مرگ به روزانه مروړی لاسونه

سبا رُو به خواهشونه وی تسنیمه!
سبا رُو به وی په خوب پسې خوبونه

پښتو دات شپ

وئېل ئې ، دا خفه درنه پۀ خۀ شى بناريې دى؟
وئېل مې ، دواړه لاس كېنې مې نيولې ائينې دى

وئېل ئې ، دا د كوم بدن خوشبو در پسى راغله
وئېل مې ، ستا لۀ مخه خوشبويانې راپسې دى

وئېل ئې ، محبت لۀ فېضه ډكه استانه ده
وئېل مې ، ستا دوه شونډې ئې شيرينې دروازې دى

وئېل ئې ، زما هجر يوه لويه مدرسه ده
وئېل مې ، ستا د وصل هم نايابه تجربې دى

وئېل ئې ، پۀ خدا كېنې تور لونگ شيندې لگيائې
وئېل مې ، دا هم ستا د قربتونو كرشمې دى

وئېل ئې ، ماتې ماتې خنې راغلمه دا چرته ؟
وئېل مې ، د دې خلقو زړونه نۀ دى هديرې دى

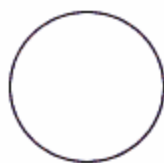
وئېل ئې ، نۀ دې زور شته نۀ دې زر او عاشقى كړې
ئېل مې ، ملنگانو نه مې كړې لاس نيوي دى

وئېل ئې ، غټو غټو کتابونو کښې څه گوري؟
وئېل مې ، د خپل ځان لټون عذاب عذاب لمحې دی

وئېل ئې ، لږ را دېخوا شه ، دا زړه دې د کتو دے
وئېل مې ، زړه څه دے ، خو د وينو سرې ولې دی

وئېل ئې ، د غزل لهجه زخمی لري تسنيمه!
وئېل مې ، د وختونو خدا گانې راپسې دی

سترگي مشال لرم ، نئه لاس کښي مي ډيوه - ملنگه!
لکه د هجر د شپي هره لار وورده - ملنگه!

ښه ده ، چي هره کربلا مو له نژدي وليده
ډېره مو کړي وه له ورايه تماشه - ملنگه!

خومره بي وسه ننداره مو د بازار وکړله
چرته ارمان ، چرته خوبونه مو گناهه - ملنگه!

دا خلق ساه نئه اخلي ، مرگ ته ورځي شپي لنډوي
دا جهان نئه دے ، دا جهان دے هديره - ملنگه!

ډېره اسانه ده ، بيا دلته گُذاره - ملنگه!
بس خو لستونۍ ورکوه او لاس ساته - ملنگه!

هره خهره ده ، دگومان پئه اډانه ولاړه
هر تعلق دے ، لکه تېره زمانه - ملنگه!

توره تياره ده او ياران دي د مارانو پئه شان
ته پئه چا ملاتړي ، نه خپله لار وهه - ملنگه!

زمکه روانه ده او خاورې پۀ سرونو نولی
خلق ولاړ دی ، د خپل ځان پۀ تماشه - ملنگه!

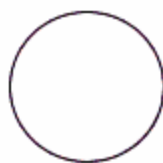
د ښاپېرپو لۀ بور جله داسې مۀ تېرېږه
کۀ سپېلنې نۀ وی ، نو مالوگي کوه - ملنگه!

يا خو د هر سړي زخمونه کشمالي نۀ سپړلي
يا محبت دے ، خپله خپله تجربه - ملنگه!

دغه چي لاس تر زني ناست دے ، لۀ حېرته گونگ دے
دغه سړے وۀ ، د خپل دور شهزاده - ملنگه!

خوب مې لېدۀ او د دې خوب پۀ معنا هم پو هېدم
لارمې ليدۀ او رانه لاره ورۀ کېده - ملنگه!

ورځ د تسنيم غوندي پۀ نۀ زړۀ پۀ خدا تېروه
چي نيمه شپه ، خپل زخمونه نۀ دي شمېره - ملنگه!

يو تہ دَ قدر شپہ کنبی بلبدي - لونگينه!
دا لپی چپی می پورته وی نیولی - لونگينه!

مودونه دَ تیارو لہ خنگلونو راتپر پرو
مودونه مو سپورمی پہ پال نیولی لو نگينه!

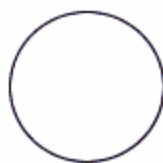
هر کانہ او هر بوتی به زمونہ سندرې وائی
تہ بیا کہ لہ دی دشتہ تپرېدي - لونگينه!

هر خوک دَ خپلی برخي دَ عذاب سره پہ جنگ وہ
زمونہ لاري کوم سري خارلي لونگينه

دا واورې او ورېخي اوس دَ خہ دَ پاره ووری
دا زمکہ ده پہ وینو لمېدي - لونگينه!

رندوته مو دَ گل دَ نازکی کرہ صفتونه
کنوته مو دَ کورتمبي وھلي - لونگينه!

تسним او د تسним پہ رنگي ډپر دخلقو ھېر وو
يو تہ وی ، چپی لہ چانہ ھېر ېدي - لونگينه!

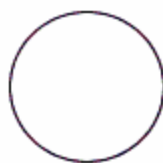
لمبې دى - پورته كيږي له زمينه - لونگينه!
حذر له دې ازغى ازغى سپرلى نه - لونگينه!

دې درستي بناريې ته څوك د زړه حالونه وائي
گيله د سړى كيږي ، د سړى نه - لونگينه!

دا ځكه نه يقين او نه د ژبې برکت شته
چاونه كړه يوه خبره سپينه - لونگينه!

ناشونې ده ، خو مونږه ته ناشونې نه بنكاريږي
دا زهر چې را څاڅي له گبینه - لونگينه!

تسنيمه! بنكته پورته د باگرام عزيز خانان دى
زړه څه كوى ، دنيا په زر مئینه - لونگينه!

فرهاده ! دَ زړۀ وینې دې شینده لکه رنگونه
فرهاده ! چا دَ پیو بهیولی دی نهرونه

فرهاده ! زندگی دَ غړېدلو سترگو خوب دے
فرهاده ! چا دَ باد پۀ وږو ایښی دی سرونه

فرهاده ! بس گلاب گلاب خوبونه مو سینو کښې
فرهاده ! نۀ شیرینه ده زمونږ ، نۀ جنتونه

فرهاده ! هر یو شے دَ جُدایی سندرې وائی
فرهاده ! دَ دې غرۀ نه اوس راخیژی اوازونه

فرهاده ! دَ خپل ځان او دَ دنیا مینخ کښې ولاړیو
فرهاده ! ارمانونه مو دَ زانو قطارونه

فرهاده ! گېر چاپېره فاسقان و فاجران دی
فرهاده ! دا دَ چا پۀ لاس راغلی هنرونه

فرهاده ! واپس نه راځي د زرو له بازاره

فرهاده ! څه ارزان شو د يارانو ايمانونه

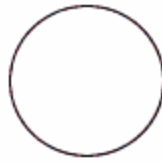
فرهاده ! ډول باجوته په گډا هم اسره نه کړي

فرهاده ! دى موسم راوړه کچه کچه خويونه

فرهاده ! د خوشحال او د تسنيم قيصه يوه ده

په ژوند لکه تېشۍ مو چلولى قلمونه

مرشدہ! دا دې کرے کوم جادو او کوم افسون دے
وئېل ئې ، محبت خو دحېرت د لارې یون دے

مرشدہ! د معنو پۀ ځنگلونو کښې دې ورک کړم
وئېل ئې ، زندگی خو نوم د ورکې او لټون دے

مرشدہ! دا زرگۍ ولې نرے نرے دوپړې
وئېل ئې ، هر ارمان د نیمې لارې نه راستون دے

مرشدہ! د طلب چینې مې سترگو کښې وچیرې
وئېل ئې ، د طلب سفر خو رود د ځیگرخون دے

مرشدہ! زۀ هم گل وم ، پۀ بهو مې خاورې راوړې
وئېل ئې ، گل او خاوره - محترم غوندې تړون دے

مرشدہ! زمونږ خپلې مجبورې ، د دنیا خپلې
وئېل ئې ، د دنیا کله زمونږ پۀ لاره یون دے

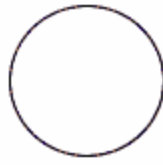
مرشده! د سرونو شمېر پکار دے که د زړونو
وئېل ئې ، زړه چې زړه وی ، نو یو هم گنج د قارون دے

مرشده! پرون بل خه ائینې وئېل ، نن بل خه
وئېل ئې ، محبت کښې خه حساب د نن پرون دے

مرشده! د مستی نه په یوه پونده تاوېږم
وئېل پې ، د عشق هره ننداره کښې زړه رابښکون دے

مرشده! هار د تکو سپینو لېچو مې په غاړه
وئېل ئې ، په خوبونو کښې دا خوب دې نېک شگون دے

مرشده! د رنگونو په تالونو کښې جوتې خورم
وئېل ئې ، هجر زاده په نصیب دې سباؤن دے

يوعام غوندي سرے وء ، قلندر نء وء مرشده!
تسنيم خو ستا د كرنسو نه بهر نء وء مرشده!

دا خدائي خبر د كومو دءا گانو بركت دے
زما خو پخپل ځان دومره باور نء وء مرشده!

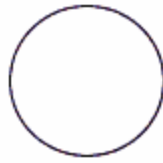
منمه چي دا بنار د بربادي پء لور روان وء
هيڅ نء وو ، خو زړه داسي هم كنډر نء وء مرشده!

يوزه د مدح خوانو پء هر بار كنسې كوږ لركي وم
زده كړي مي بس دغه يو هنر نء وء مرشده!

ساتلي ئي پء شونډو دروغرته هر كلي وو
خلاص كړي چا د زړه د قلا ور نء وء مرشده!

دي مرگ چي له كافورو جولي ډكه وه راوړي
دا ټول كلي خبر وء ، خو خبر نء وء مرشده!

خبر چي شه د هجر د كپيا له خاصيته
تسنيم خاورې ايري وء ، يا سره زرنه وء مرشده!

دروېشه خدا مسته ! دَ جهان پۀ زړۀ کښې خۀ دى؟
وئېل ئې ، پۀ خلا کښې تر مطلبه رسېدۀ دى

دروېشه خدا مسته ! دَ وجود نه مې شغلې خى
وئېل ئې ، محبت خو رنگ او نور کښې الوتۀ دى

دروېشه خدا مسته ! جدائى ته مې زړه کيږى
وئېل ئې ، جدائى خو پۀ سکروټو گډېدۀ دى

دروېشه خدا مسته ! د حدونو حد هم شته دى؟
وئېل ئې ، د حدونو حد نه خوا ته هم خۀ دى

دروېشه خدا مسته ! قندهار دى او انار دى
وئېل ئې ، دغه خوب دې پۀ جلوه کښې ورکېدۀ دى

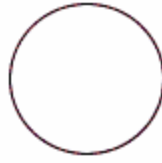
دروېشه خدا مسته ! حال دَ عشق دَ وطن وايه
وئېل ئې ، سينه داغ وړى ، کۀ ځوانان دى کۀ زارۀ دى

دروېشه خدا مسته اېه صدېو باندي محيط يم
وئېل ئې ، صدې خه دى خو د شكو رږېده دى

دروېشه خدا مسته العل د هر سړى نه ورك دى
وئېل ئې ، زندگى خو د بارې خړې اوبه دى

دروېشه خدا مسته ! د تسنيم سترگې نرگس شوې
وئېل ئې ، د عشق رنځ خو د عشاقو د مخ سره دى

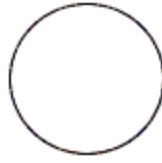

داچي پءُ تورہ شيہ روان دے او توبې وُباسی
تسنیمہ! څوک خو لءُ ظالمہ بنارہ پنبی وُباسی

دغه سرے چي محبت پېژنی ، خدائي پېژنی
نءُ ئي چھلې دی لگولی ، نءُ چھلی وُباسی

څومره عجبہ ده ، د هجر د مابنام تماشه
تا پءُ هغې لاري وُباسی ، ما پءُ دي وُباسی

بس خو تسنیم دے ، ساه ډوبې زغمی او ژوندتېروی
خلق لگیا دی ، رُخ د باد ته دروازي وُباسی

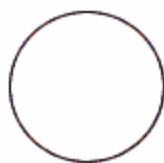
وي ئې ، خە دى پە دۇنيا بىئە
ما وئېلىي صورت ستا بىئە

وي ئې ، بىئە بې خبرى دە
ما وئېلىي خبر لا بىئە

وي ئې ، رنخ دې كوم پىكار دە
ما وئېلىي، لا دوا بىئە

وي ئې ، زخم كوم يو غوره
ما وئېلىي بس زما بىئە

وي ئې ، خومره دې ياران دى
ما وئېلىي زە تنها بىئە

نبه پوهېدم - چې يو په يو د حافظې نه ووځي
دا پريزاد به يوه ورځ د دې وودې نه ووځي

څوک لېونی دی ؟ چې دُنیا ته د زړه حال اووایي
څوک لېونی دی؟ چې د زلفو د حلقې نه ووځي

لارې تمامې کله دشت ، کله ځنگل ته رسي
سرې په څه پسې د کور د ويرانې نه ووځي

بيا دسمبر دے او زه بيا د خاورو ځلي شمارم
خومره په پټه ځله ياران د قافلې نه ووځي

هر چاد خپل ذرې ذرې وجود نه غېږه تاو کړه
څوک به اخر د کومې کومې دائرې نه ووځي

څه عجب زور دے د جلوو او پلوشو اتني کښې
تسنيمه! قطب هم د خپلې استاني نه ووځي

دهردور شاعري ديوگروه شاعري وي چي موضوعات اوکړه وړه ټي يووي . رياض تسنيم د خپل عصر گروه کښې دنور و ټولو غزل گو شاعرانو نه نور ه هم تازه بيان، منفرده او پسته لهجه راوړې ده . دهغه د مضمون سنجيدگي او معتدل تکلف د شعر شعريت او تغزل ته نقصان نه رسوي . ځکه چي تسنيم يو زر خيز ذهن لري او غزل دهم هغه ذهن نه وده مومي چي زر خيزي لري . دهغه بيلا بيل موضوعات او دبحرونو، لفظياتو او بيان تجربې، شائستگي او شگفتگي او انساني ژوند او کائنات سير حاصل تبصره دهغه د مضبوط تخليقي قوت غمازي کوي .

زه د ادعوي کولې شم چي غزل به د تسنيم د هنر نه ډېره فائده مومي .

افتاب بدر

اپريل ۲۰۱۱

www.sikaraam.com

Price: 200